

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1388/2022
31.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неовлашћено објављивање и приказивање туђег списка, портрета и снимка из члана 145. став 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Горана Попов, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 799/20 од 09.06.2021. године и Вишег суда у Новом Саду Кж1 231/21 од 14.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 31.01.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 799/20 од 09.06.2021. године и Вишег суда у Новом Саду Кж1 231/21 од 14.09.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду, окривљени АА је, поред осталих, оглашен кривим због кривичног дела неовлашћено објављивање и приказивање туђег списка, портрета и снимка из члана 145. став 1. КЗ, за које му је изречена условна осуда, тако што је утврђена казна затвора у трајању од два месеца и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року од једне године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело, и због кривичног дела увреда из члана 170. став 1.КЗ, за које је осуђен на новчану казну у одређеном износу од 40.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од три месеца од правноснажности пресуде, те је одређено да ће суд, уколико окривљени новчану казну не плати у одређеном року, исту заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. На основу члана 258. став 4. ЗКП, оштећени ББ је са имовинскоправним захтевом упућен на парнични поступак. На основу члана 264. став 1. ЗКП, окривљени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка, како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Новом Саду Кж1 231/21 од 14.09.2022. године, одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљених АА и ВВ, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Горан Попов, због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или да исте укине и предмет врати првостепеном или другостепеном суду на поновно суђење.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости и након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, у односу на кривично дело неовлашћено објављивање и приказивање туђег списка, портрета и снимка из члана 145. став 1. КЗ бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да се у радњама окривљеног не стичу обележја предметног кривичног дела и у вези са тим наводи да се оно што је окривљени учинио, а то је прослеђивање у приватној поруци двојици лица фотографије приватног тужиоца, коју је и сам претходно добио од првоокривљеног, не може сматрати „објављивањем“ или „приказивањем“, што су радње извршења овог кривичног дела. Наиме, окривљени, према ставу одбране, предметну фотографију није учинио доступном јавности, већ двојици конкретних лица, који се не могу сматрати јавношћу, у ком смислу је и констатација суда да је окривљени фотографију учинио доступном неодређеном кругу лица апсолутно нетачна. Бранилац у захтеву, даље, наводи да се у конкретном случају не ради о фотографији већ о фотомонтажи, с обзиром на то да појам фотографије подразумева „изворни“ тј. верни приказ нечијег личног добра, док фотомонтажа то није. Поред изнетог, бранилац у захтеву истиче да је приватни тужилац знао и пристао да се његов лични запис (запис лика) искористи управо у сврху фотомонтаже за шта је и позирао, а то што није знао како ће коначна фотомонтажа изгледати, не умањује значај његовог пристанка на обраду лика.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни касациони суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Одредбом члана 145. став 1. Кривичног законика, који прописује основни облик кривичног дела неовлашћено објављивање и приказивање туђег списка, портрета и снимка из члана 145. став 1. КЗ, одређено је да ће се онај ко објави или прикаже спис, портрет, фотографију, филм или фонограм личног карактера без пристанка лица које је спис саставило или на кога се спис односи, односно без пристанка лица које је приказано на портрету, фотографији или филму или чији је глас снимљен на фонограму или без пристанка другог лица, чији се пристанак по закону тражи и тиме осетно задре у лични живот тог лица, казнити новчаном казном или затвором до једне године.

Према томе, радња извршења предметног кривичног дела је алтернативно одређена и састоји се у објављивању или приказивању списка, портрета, филма или

фонограма личног карактера, што подразумева да је њихова садржина учињена доступном одређеном или неодређеном кругу лица. За постојање овог кривичног дела неопходно је да се објављивање или приказивање врши без пристанка овлашћеног лица и да се тим радњама осетно задрло у лични живот тог лица.

Према чињеничном опису кривичног дела датом у изреци првостепене пресуде, произлази да су окривљени АА и ВВ објавили фотографију личног карактера без пристанка лица које је приказано на фотографији и тиме осетно задрли у лични живот приватног тужиоца ББ, на тај начин што је најпре окривљени ВВ користећи рачунарски програм за обраду слика – фотошоп, креирао фотографију тако што је на актера већ постојеће фотографије вулгарне, експлицитно сексуалне садржине уметнуо лик – главу приватног тужиоца, стварајући тако нову фотографију из које произлази да је приватни тужилац усликан у сексуалном односу са другим мушкарцем, па је тако начињену фотографију послао другоокривљеном АА, који је након тога, исту приказао проследивши је путем апликације Фејсбук месинџер другим особама, радницима предузећа „ГГ“ ... - огранак у ..., услед чега је приватни тужилац трпео последице у личном животу, при чему су окривљени били урачунљиви, свесни својих дела и хтели њихово извршење, те су били свесни да су њихова дела забрањена.

Полазећи од наведеног и цитиране законске одредбе, по налажењу овога суда, из чињеничног описа дела у изреци пресуде, произлази да се у радњама окривљеног АА стичу сва субјективна и објективна обележја бића кривичног дела неовлашћено објављивање и приказивање туђег списка, портрета и снимка из члана 145. став 1. КЗ, јер је окривљени критичном приликом предметну фотографију сачињену и послату од стране окривљеног ВВ, приказао без пристанка приватног тужиоца, проследивши је путем апликације Фејсбук Месинџер другим лицима чиме је осетно задро у лични живот приватног тужиоца.

Према томе, окривљени је прослеђивањем предметне фотографије приватног тужиоца другим лицима исту приказао, односно учинио доступном јавности и на тај начин предузео радњу „приказивања“, што је једна од алтернативно прописаних радњи извршења предметног кривичног дела. Стога су, по налажењу овога суда, неосновани наводи из захтева да се прослеђивање фотографије не може сматрати објављивањем или приказивањем садржине личног карактера, односно да у конкретном случају недостаје битан елемент предмета кривичног дела који се тиче радње извршења кривичног дела.

Неосновани су и наводи из захтева којима се указује да би се о предметном кривичном делу могло говорити само уколико би се радило о „изворној“ односно верној фотографији приватног тужиоца, а не фотомонтажи, као што је то у конкретном случају у питању.

Наиме, за постојање предметног кривичног дела неопходно је да се објављује или приказује фотографија личног карактера, чиме се осетно задире у приватност другог лица. Предметна фотографија приватног тужиоца вулгарне и експлицитно сексуалне садржине, сачињена у рачунарском фотошоп програму од стране окривљеног ВВ, тако што је лик приватног тужиоца уметнут на већ постојећу фотографију, по оцени овога суда, објективно представља садржину личног карактера, која се односи на лични и приватни живот приватног тужиоца. То што је у питању фотомонтажа, а не веродостојна фотографија приватног тужиоца, не указује да се у радњама окривљеног не стичу законска обележја предметног кривичног дела, будући

да су форма и техника сачињавања приказане фотографије, без значаја за постојање овог кривичног дела.

Поред изнетог, неосновани су и наводи захтева да је приватни тужилац пристао да се његов лични запис (запис лика) искористи у сврху фотомонтаже, јер из чињеничног описа дела у изреци пресуде произлази да је приказивање фотографије приватног тужиоца којом се осетно задире у његов лични живот, извршено без његовог пристанка, а чињеница да је приватни тужилац дозволио окривљеном ВВ да га фотографише немајући сазнање у ком циљу ће то бити искоришћено, не указује да је он пристао да се предметна фотографија прикаже, односно учини доступном јавности.

У захтеву за заштиту законитости бранилац указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) и у односу на кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ, наводима да у конкретном случају нису остварена обележја тог кривичног дела. У вези са тим, у захтеву наводи да намера омаловажавања није обухваћена изреком пресуде, те да није било међусобног непосредног контакта између окривљеног и приватног тужиоца поводом спорне фотографије, која је прослеђена трећим лицима, а не и приватном тужиоцу, што, према ставу одбране, искључује постојање кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости окривљеног Врховни касациони суд је оценио као неосноване, а како су исти неосновано истицани у поступку по редовном правном леку, то овај суд прихвата разлоге дате на страни 4, у ставу трећем образложења другостепене пресуде, као довољне и јасне и на исте упућује у смислу члана 491. став 2. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног оценио као неоснован и на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић